

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2019. augusztus 22.
(csütörtök)**

Szepesy László

AZ ÚR ÁLTAL KÉSZÍTETT ÁLDOZAT

Énekek: 229, 372, 1.5-7

Alapige: Sofóniás 1,7b

„mert áldozatot készítettett az Úr, megszentelte az Ő hivatalosait”

Imádkozzunk!

Magasztalunk Téged, népednek hű Pásztora, Úr Jézus Krisztus, hogy mint jó Pásztor az életedet adtad értünk a golgotai kereszten. Köszönjük, hogy ez számunkra bűnbocsánatot, megmenekülést, új életet és az örök élet reménységét jelentheti. Hálát adunk Neked, hogy nem hagytál el bennünket akkor, amikor a mennybe mentél, sőt, Szentlelkedet küldted el, hogy szívünkben élj. Külön köszönjük, hogy igédet is meghagytad nekünk, amelyre tanít bennünket a Lélek, és amelyen keresztül vezetni akar, nemcsak abban, hogy hitünkkel kapcsolatosan hogyan cselekedjünk, hanem életünk minden területén. Köszönjük Neked, hogy az Ige elegendő mindezenre: arra, hogy hogyan éljünk egyedül, családban, hogyan töltsük szabadidőnket, hogyan végezzük munkánkat, vagy éppen itt a gyülekezetben hogyan legyünk együtt testvéri közösségben, és imádjunk Téged. Köszönjük az igei vezettetést.

És ahogyan az énekben is kértük, most külön is hadd könyörögjünk azért, hogy igéddel táplálj bennünket. Azt ígérted, hogy a Te juhaid hallják a Te szavadat, és követnek Téged. Ajándékozz meg minket ezzel a csodával, hogy ma mi is meghallhassuk a Te szavadat, és életünk újuljon, erősödjön, bűneink omoljanak össze, és kérünk, adj azokból szabadulást, szabadítást

nekünk. Könyörgünk azért, hogy a megértett, elhitt ige úgy teremje meg a gyümölcsét, ahogy az Igédben írva van: készítsen fel bennünket minden jó cselekedetre, amelyekben járítani akarsz minket, hogy ezáltal is ne csak szánkkal, hanem életünkkel tudjunk Téged dicsőíteni és magasztalni. Ezért kérünk, hogy az Ige végezze ezt a munkát, Téged dicsőítsen velünk együtt.

Kérünk, kegyelmedből, hatalmasan cselekedd ezt meg a Te dicsőségedre!

Ámen.

Igehirdetés

Tudjuk jól, hogy a hitetlen ember – de sajnos néha mi, hívők is – hamar és könnyen vádolja Istent túlzott szigorúsággal. Különösen is ezt teszi akkor, amikor azt látja, hogy valaki ellen felemeli az Ő kezét, valakit nagy csapásokkal sújt, vagy éppen egy várost vagy egy országot büntet meg. Isten ítéleteit bíráljuk, s bár nem mindig mondjuk ki, mert nem vállaljuk fel nyíltan az Isten elleni lázadást, de gyakran azt gondoljuk szívünkben, hogy igazságtalanul cselekszik velünk. Uzza történetéről nemrégiben hallottunk egy igehirdetést, amelyben szintén szó volt erről, hogy a legtöbben nem értik, hogy Isten miért volt vele ilyen szigorú, mert halállal büntette őt, pedig ő látszólag csak segíteni akart, meg akarta menteni a szövetség ládáját a szekérről való leeséstől. Az igehirdetésből tudjuk jól, mi a magyarázat: a törvényben Isten nem azt parancsolta, hogy szekéren kell a ládát vinni, hanem papoknak kellett volna azt hordozniuk. Vigyáznunk kell azzal, hogy Isten ítéleteit hogyan bírálgatjuk, mert ha igazat adunk a Bibliának, akkor abban is igazat kell adnunk Istennek, hogy mi sem bölcsőbbek, sem okosabbak, sem igazságosabbak nem vagyunk Nála. Sőt! Az ilyen ítéletekkel kapcsolatban, amiket nem értünk, hogy mi miért történik akár a saját, akár más életében, jobb, ha alázattal csak ennyit vallunk be, hogy nem értem, hogy mit miért tett az Úr, de fontos, hogy emellett higgyünk is, és bízunk is abban, hogy Ő mindig igazságosan cselekszik, és mindig igazán ítélő Bíránk marad. Még akkor is, ha ezt nem értem. Isten nem köteles mindent az orrunkra kötni, nem köteles mindent megértetni velünk. Viszont amit kijelent az Igében, abban nekünk bízunk kell és lehet, abban, hogy Ő igazságos, abban, hogy Ő igazán ítélő Bíró mindig.

Sofóniás prófétának egy nagyon súlyos ítéletet kellett Jeruzsálemben kihirdetnie: a város és ország pusztulását, lakosainak halálát, illetve fogságba vitelét. Jeremiás próféta is – aki kortársa volt Sofóniásnak – szemléletesen beszél erről, hogy hogyan fog bekövetkezni ez az ítélet. Jeremiás próféta könyvének 16. fejezetében ezt olvassuk: *„Mert ezt mondja az Úr a fiak felől és leányok felől, akik ezen a helyen születnek, és anyjaik felől, akik szülik őket, és atyjaik felől, akik nemzették őket e földön: Ke-*

serve halállal halnak meg, nem sirattatnak el, és el sem temettetnek; ganéjjá lesznek a föld színén, s fegyver és éhség miatt pusztulnak el, és az ő holttestük az ég madarainak és a mezei vadaknak lesznek eledelül. Mert ezt mondja az Úr: Ne menj be gyászoló házba, és sírni ne menj, se ne vigasztald őket; mert megvontam e néptől az én békességemet, azt mondja az Úr: az irgalmasságot és kegyelmet. És meghalnak nagyok és kicsinyek e földön; el sem temetik, meg sem siratják őket...” (Jeremiás 16,3-6). Mindez egy borzalmas és hosszú ideig tartó ostrom végének leírása, amelyet ha önmagában szemlélünk, hogy ilyenek megtörténhetnek, akkor az elkövetőkről csak annyit tudunk mondani: embertelenek, kegyetlenek. A prófétának azonban ezt Istentől jövő büntetésként kellett meghirdetnie, saját népe szörnyű végét kellett előre elmondania Jeruzsálem lakosainak. Amikor Sofóniás kiállt, és elmondta az isteni üzenetet, akkor a nép számon kérte őt, és azt kérdezte, hogy miért tenne ilyet az Úr? Jeremiás erről írt, hogy a nép így felelt neki az ítélet meghirdetésére: *„Miért határozta az Úr ellenünk mindezt a nagy gonoszt; és micsoda a mi bűnünk, és micsoda a mi vétünk, amellyel vétkeztünk az Úr ellen, a mi Istenünk ellen?”* (Jeremiás 16,10) Nem tudom, hogy kiérzünk-e ebből a kérdésből több olyan dolgot, amivel baj van, mert sok probléma van ezzel a kérdéssel. Az első az, hogy Jeruzsálem lakosai, akikről az ítélet szól, Istent vádolják gonossággal: *„Miért határozta az Úr ellenünk mindezt a nagy gonoszt?”* Istent hibáztatják, hogy ilyen súlyos büntetéssel akarja őket sújtani. A kérdésük azt sugallja, hogy Isten igazságtalanul bánik velük. De nem elég az igazságtalanság vádja, hanem azt mondják, hogy szertelen, önmagán uralkodni nem tudó valaki az Úr, mert azt mondják, hogy aránytalanul nagy büntetést szabott ki rájuk. Másodszor ebből a kérdésből más is kiderül: bár egész Jeruzsálem egy erkölcsi fertő volt (ezt vegyük szó szerint, nem túlzás), minden utcasarkon az emberek bálványoknak áldoztak, a gazdagok a szegényeket nyomorgatták, az emberek egymással kegyetlenkedtek, mégsem vették észre bűneiket, mert úgy kérdezik a prófétát, és úgy kéri számon Istent, mintha ők maguk olyan ártatlanok lennének, mint a ma született bárányok. Azt kérdezik, hogy micsoda bűnünk van nekünk, hogy Isten így büntet minket? Testvérek, a hitetlen ember nem látja Isten ítéleteiben az igazságosságot, mert vak saját bűneit észrevenni, és mert nem bízik Isten jóságában, igazságosságában, ezért meri a Tőle jövő büntetést megkérdőjelezni, a mindenható Urat kérdőre vonni.

Isten kegyelméből ma országunkban még nincs háborús helyzet, de az emberek többsége ugyanúgy kérdőre vonja Istent ítéleteiért, tetteiért, és nagyon sokan ugyanígy igazságtalannak gondolják Őt, és tagadják azt, hogy Ő jó lenne. Ezért Isten nem hagyja válasz nélkül ezeket a vádakat, megvédi saját igazságos voltát. A válasza pedig nem más, mint amit fel-

olvastam alapigének, amit a prófétának is hirdetni kellett: „*mert áldozatot készítettett az Úr, megszentelte az Ő hivatalosait*”. Mit jelent ez? Először erről szeretnék beszélni, hogy „*áldozatot készítettett az Úr*”, majd a végén röviden ki kell térni arra, hogy kikre vonatkozik ez, hogy „*megszentelte az Ő hivatalosait*”.

Mit jelent tehát az, hogy „*áldozatot készítettett az Úr*”? Több kérdést felvet ez a mondat. Először is, hogy miért az Úr készített áldozatot? Hol vannak az Őt imádók, akiknek a jeruzsálemi templomban kellene áldozniuk a törvények szerint? Miért nem ők készítették el az áldozatot? Másodszor, miért áldozatot készített el az Úr? Miért az áldozat képét használja? Mit jelent az áldozat? Miért annyira fontos, hogy az Úr maga gondoskodik annak elkészítéséről? Harmadszor pedig, mi az az áldozat, amiről itt a próféta beszél? Mit értett az Úr az alatt, hogy áldozatot készítettett: egy templomi esemény volt vagy valami más? Ezekre a kérdésekre választ kell adnunk. Kezdjük is.

Miért az Úr készített áldozatot? Hol vannak az Őt imádók, akiknek a jeruzsálemi templomban kellett volna áldozatot bemutatniuk? Korábbi igehirdetésekből már utaltam rá, hogy a nép nagy része elhagyta az élő Istent, és bálványokat imádott. Maguk a próféták hamisan prófétáltak, mindig azt mondták, békesség, békesség, itt is, ott is, ne aggódj. Olyan ez, mint amikor napjainkban mindig azt mondogatják: Isten így szeret, úgy szeret, és nem beszélünk a bűnről, a Golgota ítéletéről, és az ítélet napjáról, ami előttünk áll, ami hozzátartozik a kijelentéshez amellet, hogy Isten valóban szerető és könyörülő Úr. A papok nyereszkedtek, a nép nem kereste az Urat, hanem babonáságaikba, bálványimádásba süllyedt. Isten igazi tisztelete alig néhány hívőnek volt már csak szívügye. Így számol be Jeremiás erről, nem túloz, itt szó szerinti eseményekről beszél, így hallgassuk, hogy mit ír: „*Nemde loptok, öltök és paráználkodtok, hamisan esküsztok, a Baálnak áldoztok és idegen istenek után jártok, akiket nem ismertek: És eljöttök, és megálltok előttem e házban, amely az én nevemről neveztetik, és ezt mondjátok: Megszabadultunk; hogy ugyanazokat az utálatosságokat cselekedhessétek!*” (Jeremiás 7,9-10) Lesújtó szavak ezek! Volt istentisztelet a jeruzsálemi templomban, volt áldozatbemutatás, de az Úr kérdezi: milyen? Szív nélküli önámítás volt. Az emberek bemutatták az áldozatot, legalább is úgy tettek, mintha azt tették volna, de igazából csak a lelkiismeretüket hallgattatták el. Azt mondták, hogy most már szabadok vagyunk a bűntől, bemutattuk az áldozatot, most már hagyjon Isten minket békén, és mire használták a szabadságukat? Hogy ugyanazokat a bűnöket kövessék el, mint korábban!

Milyen áldozat ez, Testvérek? Ez nem áldozatbemutatás! Isten nem ilyen imádókat akar magának, akik csak eszközként használják az Ő ke-

gyelmét arra, hogy még több bűnt kövessenek el. Elfogytak tehát az igazi imádók Jeruzsálemből, csak néhányan maradtak meg a hívők közül, egy kisebb csoport, egy szent maradék, akiket Isten Babilonba vitetett, hogy majd könyörüljön rajtuk, és megszabadítsa őket. Miért az Úrnak kellett áldozatot bemutatni? Mert más nem tette, ezért kellett Neki.

Pont ezért ez az ige azt a kérdést teszi fel nekünk ma, hogy mi milyen áldozatokat mutatunk be az Úrnak, milyen hálaáldozatot? Mert mi nem bűnért való áldozatot mutatunk be, mert azt Krisztus már megtette, mi csak hálával áldozhatunk az Úrnak. Hogyan? Nagyon hosszú téma, ezért csak röviden hadd szóljak, és emlékeztetésként hadd olvassak fel 1-2 igét. *„Kérlek azért titeket, atyámfiai, az Istennek irgalmasságára, hogy szánjátok oda a ti testeiteket élő, szent és Istennek kedves áldozatul, mint a ti okos tiszteleteteket. És ne szabjátok magatokat e világhoz, hanem változzatok el a ti elméteknek megújulása által, hogy megvizsgáljátok, mi az Istennek jó, kedves és tökéletes akarata”* (Róma 12,1-2). Jézus Krisztus azt mondja, hogy az igazi hívők *„lélekben és igazságban imádják az Atyát”* (János 4,23). Hóseás próféta azt mondja könyvében, hogy *„ajkaink tulkaival áldozunk”* Istennek (Hóseás 14,3), azaz beszédünkkel, bűnvallásunkkal és bizonyoságtételünkkel. Nem folytatom. A kérdés az, hogy szívügyünk-e, hogy Istennek éljünk, és kifejezzük Iránta való hálánkat, hogy életünk hálaáldozat legyen Számára? Fontos-e az, hogy igazat adjunk Neki mindenben, és elismerjük-e mások előtt is, amikor esetleg mi próbáltatunk meg, vagy sújtatunk le, hogy igazságosan cselekszik velünk, akármi is történjék életünkben?

Térjünk a következő kérdésre: miért áldozatot készített az Úr? Mit jelent az áldozat? Miért annyira fontos, hogy az Úr maga gondoskodik annak elkészítéséről? Ez is egy nagy téma, ezért csak néhány lényeges dolgot hadd említsek. Először is az áldozatra a bűn miatt van szükség: ha nem lenne bűn, nem kellene áldozat, legfeljebb hálaáldozat. Nagyon szépen összefoglalja az áldozat szükségességét hitvallásunk, a Heidelbergi káté 12. kérdés-felelete. Kérdés: *„Mivel tehát Isten igazságos ítélete szerint ideig való és örök büntetésre méltók vagyunk, mi módon szabadulhatunk meg e büntetéstől és miképpen juthatunk ismét kegyelembe?”* Felelet: *„Isten igazsága elégtételt kíván. Ezért annak vagy mi magunk, vagy valaki más által eleget kell tennünk.”*

Ez az áldozat lényege! Hogy a bűneinkért járó büntetést Isten az áldozaton, és ne rajtunk töltse ki, és az áldozatért Isten megbékéljen velünk, így mi ismét a kegyelem állapotába juthatunk az Ő szeretetéből. A templomi áldozatok tehát emlékeztették az embert arra, hogy bűnös, mivel látták a leölt állat sorsát, és ebből látták, hogy Isten elleni bűneikért ők maguk mit érdemelnek: nekem kellene ott állnom az állat helyében, mert én

AZ ÚR ÁLTAL KÉSZÍTETT ÁLDOZAT

követtem el a bűnt. De nemcsak a bűnt látták meg az áldozatból, hanem az evangéliumot is, hogy nem nekik, hanem az áldozatnak kell bűnhődnie, és azt az ígéretet kapták, hogy az igazi áldozatért Isten eltörli bűneiket, ahogyan arról olvashatunk a 3Mózes 4,26.35-ben, 5,10.13-ban, 6,7-ben, és számos más helyen. Hogyha az áldozatot bemutatják, a bűnöket az Úr megbocsátja. A templomi állatáldozatok azonban nem önmagukban szereztek bűnbocsánatot, ugyanis nem az állat volt, amiért Isten megbocsátott, hanem minden áldozat, tudjuk jól, előre mutatott arra az egy, tökéletes és tiszta áldozatra, ami Istennek tetsző volt, amiért úgy döntött, hogy megbocsátja népének bűneit, azaz Krisztus áldozatára a golgotai kereszten. Minden áldozat oda mutatott előre. Keresztelő János mit mondott, mikor Krisztus kiállt a nyilvánosság elé? *„Íme az Isten ama Báránya, aki elveszi a világ bűneit.”* Ő az az áldozat. A templomi áldozatoknak tehát igehirdető jelentőségük volt: egyszerre emlékeztették az embereket a bűnre, és az egyetlen megoldásra, az evangéliumra. Arra, hogy Isten kegyelmes, és engesztelést készít azért, hogy megbékéljen velünk.

Amikor Izráel népe egyrészt abbahagyta az áldozatbemutatást és a bálványokhoz fordult, másrészt pedig bűnös életükkel a Jeremiás által említett módon mutatták be az áldozatot, azzal több súlyos bűnt is elkövettek. Egyrészt nem hirdették az evangéliumot, nem mutattak előre Krisztusra, ami miatt Isten kiválasztotta őket. Választott nemzetség vagytok, fényletetek a világban – és nem fénylettek. Sőt, ehelyett Isten népe bálványáldozatokban – hadd fogalmazzak így, Pál szavaival – hamis evangéliumokban, megoldásokban bízott. Azt hitték, hogy az életük akkor rendeződik, ha a bálványoknak mutatnak be áldozatot és bennük bíznak. És a környező népek ezt látva arra a következtetésre jutottak, hogy Júda Istene is csak egy a sok közül, mert nem értették meg, hogy lesz majd egy ember, aki bemutatja a tökéletes áldozatot, Isten Fia. Júda, Jeruzsálem lakosai az evangéliumot hallgatták el, és hamis evangéliumra cserélték, pedig ők voltak az egyház akkoriban, és ezért súlyosabb volt a bűnük, mert az egész emberiségből csak náluk volt meg az örömhír. Az egész világon csak ott található megmenekülést az ember, az evangéliummal csak náluk lehetett volna találkozni, és nem találkozhattak, mert ezek az emberek elhomályosították, felcserélték azt. Ez került veszélybe azzal, hogy Júda népe megrontotta Isten tiszteletét, és jelentéktelennek minősítette azt.

A másik nagy bűne a népnek az volt, hogy erőtlennek, jelentéktelennek állították be Krisztus áldozatát. Miért? Azért, mert miután bemutatták az áldozatot, azt mondták, hogy megszabadultunk, az eddigi bűneink rendezve vannak, és közben Istennek ez a nagy kegyelme, szabadítása semmilyen hatással nem volt rájuk: ugyanúgy mentek ki a templomból, mint ahogy bementek, bűnösen és a bűntől megkötözve. Ez pedig mit üzen, hogy

az ember ugyanúgy folytatja a bűneit és nem tér meg azokból? Azt üzeni, hogy Isten szabadítása nem változtatja meg legbelül a szívemet, mert továbbra is a bűn rabja maradok, nem keresem a megtérést, hanem csak a jó lelkiismeretet, hogy elmondhassam, bemutattam az áldozatot, azaz Isten most már nem panaszkodhat, elfelejtheti bűneimet. Ó, micsoda olcsó lelkiismeret ez, amely nem érti a szabadítás igazi lényegét. Nem az az igazi szabadítás, hogy pusztán az elkövetett bűnök alól ment fel bennünket Isten, hanem amikor a szívünket többé már nem a bűn irányítja, és nem a kívánságaink szerint élünk, hanem Isten akarata szerint.

Testvérek, Krisztus áldozatát nem lehet ilyen jelentéktelennek venni, sem másra cserélni, sem elhíve azt továbbra is úgy élni, mint egy istentelen ember. Itt nem kevesebbről van szó, mint az evangéliumról, arról, hogy Isten hogyan ment meg bennünket. Nem magunk mentjük meg magunkat kisebb áldozatokkal bemutatva Istennek – ma is hányan teszek valami jót, és azt mondják szívükben: akkor most már Isten szeressem engem jobban. Kitalálunk magunknak különféle kisebb áldozatokat, és azokban kezdünk el bízni –, pedig egyetlenegy áldozat az, ami miatt megmenekülünk, mégpedig Krisztus golgotai keresztye. Ezért ez az ige ezt a kérdést teszi fel nekünk, hogy mit jelent számunkra Krisztus áldozata? Vajon ma is nyilvánosan emlékeztet bennünket bűneinkre, mint régen az áldozatot bemutató embereket is emlékeztette, hogy Uram, a kereszthalált én érdemeltem volna, és azt a kínt, fájdalmat, a pokol kínjait nekem kellett volna elviselnem? És vajon egyértelművé tesszük-e azt is, hogy Isten áldozatában bízunk, abban, hogy mennyei Atyánk Krisztust büntette meg a mi bűneinkért, és ezért kapunk kegyelmet? Vagy amikor ezt mondják nekünk, hogy milyen jó ember vagy, jólesik a dicséret és hallgatunk, és nem mondjuk el, hogy bűnösök vagyunk, csak kegyelmet nyert, újjászületett bűnösök, és hogy te is lehetnél Krisztus gyermeke? Vajon mi is azt tartjuk méltó áldozatnak, ami után többé nem úgy élünk, ahogyan korábban, bűneink rabjaként, hanem azok ellen harcolva és küzdve? Vagy minket is megkísért a jeruzsálemiek bűne: elhagyjuk az evangéliumot, és másban bizakodunk? Abban, hogy Istent áldozatainkkal kiengeszteljük, és nem Krisztusban bízunk? Elég a jó lelkiismeret? Elég az olcsó kegyelem? Krisztus úgymint megbocsátja, miért ne kövessem el? Vajon tényleg ennyire erőtlenné látjuk Krisztus keresztyét, Őt magát?

Az evangéliumot Isten népe nem hirdette már egyértelműen, ezért az Úrnak kellett áldozatot bemutatnia, fel kellett mutatnia az áldozatot. Mert az evangéliumot nem lehet elhallgattatni. Lehet elutasítani, lehet annak hirdetőit üldözni, de végleg elnémítani nem lehet, mert ha kell, akkor maga az Úr mutatja be az áldozatot, és ragyogtatja fel a Golgota keresztyét, ahogy ezt tette a történelem folyamán számtalan alkalommal, amikor

AZ ÚR ÁLTAL KÉSZÍTETT ÁLDOZAT

az egyház hamis evangéliumot hirdetett. Az evangéliumnak egyértelművé kell lennie mindenki számára, és ha mi nem hirdetjük, akkor az Úr fogja azt más módon megtenni!

Harmadszor arról beszéljünk, hogy mi az az áldozat, amiről a próféta beszél, mivel kell azonosítanunk azt. Sofóniás által az Úr egyértelművé teszi: az áldozat, amiről Ő beszél, Jeruzsálem büntetése és elpusztítása volt. Kicsit furcsának és keménynek tűnhet számunkra, hogy Jeruzsálem népének megölése az Úr áldozatához hasonlít, de több minden emellett a magyarázat mellett szól. Először is: Isten hasonló módon használja az áldozat metaforáját más népek megbüntetésekor is. Ézsaiás próféta könyvében ezt olvassuk: „Az Úr fegyvere telve vérrel, megrakva kövérrel, bárányoknak és bakoknak vérével, a kosoknak vesekövével” – ez mind áldozatbemutatás volt –; *mert áldozata lesz az Úrnak Bocrában, és nagy öldöklés Edom földén*” (Ézsaiás 34,6). Látjuk? Tehát ami Edomban történt, azt is az Úr az áldozathoz hasonlítja. Hasonló módon beszél Ezékiel próféta Jeruzsálemről könyvének 39,17. versében, hogy Jeruzsálem lakosai lesznek az áldozatok, és itt nem bűncselekményt elszenvedő áldozatot, hanem a kultuszi, templomban bemutatott áldozatot kell értenünk.

Másodszor: szóltam arról a vádról, amivel Istent illetjük és illették a jeruzsálemiek ítéletének szigorúsága miatt. Isten válasza ez volt: az ítélet nem szigorú és nem igazságtalan, hanem szent áldozathoz hasonlít, azaz az áldozaton Isten kitölti az Ő haragját. Jeruzsálem lakóival ugyanez történik: mivel elutasították az igazi evangéliumot, Krisztus áldozatát, mivel nem áldoztak a templomban, ezért Isten ítéletével sújtotta őket, kitöltötte haragját az áldozaton. Mert csak ez a két út lehetséges: vagy hiszünk Krisztus áldozatában, és abban, hogy Ő bűnhődött helyettünk, vagy ha visszautasítjuk, mi fogjuk elszenvedni bűneink jogos büntetését. Isten pedig erre mutat rá: Jeruzsálem lakói az evangélium elutasítása miatt maguk lettek áldozattá. A büntetés igazságosan éri utol a népet, ezért abban Isten dicsősége fog felragyogni.

Végül pedig, harmadszor: Isten az ítéletben, ami áldozat volt, az Ő törvényes tiszteletét állította részlegesen helyre. Mert az áldozatbemutatás az Ő igaz tiszteletét jelzi, azt, hogy ott istentisztelet zajlik. Ma is csak akkor tiszteljük helyesen az Urat, ha Krisztus áldozatára nézve, és abban bízva tesszük ezt. (Egyébként összejöhetünk, énekelhetünk, imádkozhatunk, ha Krisztus golgotai keresztyében nem bízunk, annak semmi köze nem lesz Isten tiszteletéhez.) Mivel ez az istentisztelet a próféta idejében szinte megszűnt, ezért véget vetett a jeruzsálemi templomban zajló áldozatbemutatásnak, ami már több évtized óta utálatos volt az Úr szeme előtt. Nem én mondom ezt, hanem a próféták mondják, olvassuk el az Ézsaiás 1,11-et, Ámos 5,21-22-t és sok más egyéb helyet: az Úr azt mondja, hogy a ti ál-

dozataitokban nem gyönyörködöm, sőt, utálatosak a szemeim előtt. Miért? Mert hitetlenül, bűnös szívvel, az evangéliumot elutasítva mutatták azokat be. És Isten ennek az istentelen áldozatbemutatásnak véget vetett, és a fogságban, illetve a fogság után helyreállította az igazi istentiszteletet a hívők között. És legvégül, tudjuk jól, leginkább Krisztusban.

Mi Isten válasza tehát arra, hogy igazságtalanul büntet minket? Az, hogy Ő nem cselekszik kegyetlenül, amikor kiszolgáltatja az istentelenekeket a büntetésnek, hanem igazságos marad mindvégig. Ez napjainkban is igaz. Tudjuk jól, hogy Isten az Övéit nem bünteti, hanem szerető Atyaként neveli (ahogyan arról a Zsidókhoz írt levél 12. fejezetében is olvasunk). Viszont nem hagyja az Úr azt sem, hogy a Golgota keresztyéről szóló örömhírt az egyház – nem mindig a hívők, hanem az egyház – másra cserélje, az evangéliumot elferdítse vagy jelentéktelenné tegye. Ezért ha nem hallgatnak megtérésre hívó szavára, amit hosszú ideig hirdetett, mint Izráelben is tette több évtizeden, sőt évszázadon keresztül, megtérésre hívta a népet, ha nem tér meg a nép, akkor ítéletével jelenti ki igazságát, és állítja helyre az Ő tiszteletét. Ez pedig istenfélelemre kellene ösztönöznie minket, és arra, hogy kérjük az Urat, hogy adjon Hozzá térést, ahogy Jeremiás mondta: téríts magadhoz, Uram, és Hozzád térek, hogy ne az ítélet által ragyogjon fel az Ő dicsősége, hanem a kegyelem által.

Végül röviden arról kell még beszélnünk, hogy kikről beszél Isten akkor, amikor azt mondja: „*megszentelte az Ő hivatalosait*”? Kik voltak eredetileg Isten elhívottjai? Izráel népe, de ők elhagyták az Urat. Ezért Isten a szóban forgó áldozat bemutatására – tehát a jeruzsálemi nép megöklésére – másokat hívott el, mégpedig a káldeusokat, Babilon városának népét, őket nevezi itt hivatalosoknak. Furcsának tűnhet ez a megnevezés számunkra, de ezzel is Isten Júda népét akarta megszégyeníteni, mert ezt üzenté vele: nektek kellett volna nekem áldoznotok, de ti ezt a szolgálatot megvetettétek, elhanyagoltátok, és nem tartottátok magatokhoz méltónak. Ezért mások fognak nekem áldozni, mikor haragomat kitöltöm rajtatok, egy pogány nép, amelyet erre a feladatra hívtam el és választottam ki. Az áldozatok egy részét – tudjuk jól a mózesi törvényekből – meg szokták ünnepségeken enni. Azt mondja a próféta, hogy így fogják felfalni Jeruzsálem népét, és tartanak ünnepet felettük ellenségeik, mert az Úr áldozatot készített, erre hívta el a káldeusokat. Tehát a megszentelte szó nem azt jelenti, hogy a káldeusok népe hitt volna Istenben, hanem csak azt, hogy Isten olyan hatalmas, hogy erre a feladatra, az áldozatbemutatásra, Jeruzsálem elfoglalására őket használta fel eszközül. A megszentelte szó itt azt jelenti, hogy erre a feladatra őket választotta ki, nem pedig azt, hogy örök életet adott nekik. Isten hatalma ragyog fel ebben a kijelentésben, mert Ő egyrészt a hitetlenek felett is Úr, és bár ők akaratával ellentétesen élnek,

AZ ÚR ÁLTAL KÉSZÍTETT ÁLDOZAT

mégis azt teszik, amit az Úr feladatul adott nekik, amire elhívta őket, bemutatják az áldozatot, bár ők ezt nem tudják. Másrészt pedig azt is megérteti velünk az Úr, hogy ha valaki Isten haragjának az eszköze, azaz szenvedés származik az ő tevékenykedéséből, attól még nem biztos, hogy Isten gyermeke az illető. A káldeusok sem voltak azok. A Krisztust kivégző római katonák sem voltak azok. De az Ő akaratát vitték véghez? Hát hogyne! A Golgota ne lett volna az Úr akarata? Mégis hitetlen katonákat használt fel az Úr. Isten haragjának eszközei napjainkban is élnek, Isten ma is használ fel embereket, részben személyes büntetésünkre, részben egy ország büntetésére, de azok attól még nem válnak Isten gyermekeivé.

De visszatérve az Ige alapvető kérdésére: igazságtalanul büntet-e Isten minket, és valóban túlzottan szigorú-e velünk, amikor büntet? Igénk válasza egyértelműen az, hogy nem. Mivel nem tiszteljük Őt úgy, ahogyan kellene, és megszámlálhatatlanok bűneink, ezért mindig méltók vagyunk a büntetésre, de leginkább akkor, ha az evangéliumot elutasítjuk, vagy attól elfordulunk, és másban bízunk. Tudjuk azonban azt is jól, hogy Isten még az ítéleteiben is kegyelmes marad, mert Jeruzsálemben áldozatot mutatott be, de megmenekült Jeremiás és több hívő is, mint például az ifjú Dániel, Isten később elhívott prófétája, társaival együtt, és a nép maradékát megszentelte az Úr. Ha Krisztus áldozatában bízunk, mi nem válunk áldozatokká, hanem dicsőíthetjük Isten Bárányát, aki életét adta értünk. Erre hív el bennünket Isten: dicsőítsük Őt Krisztus áldozataért, éljünk Neki hálával, Őbenne bízunk, Őhöz ragaszkodjunk teljes szívünkkel minden helyzetben! És ne a magunk kis áldozataiban reménykedjünk, ne forduljunk el az igaz evangéliumtól sose, csakis Krisztust keressük, és erre bátorítsunk és szólítsunk fel mindenkit. Ne máshol keressenek megoldást, ne abban, amit ők maguk tesznek, hanem lássák, milyen áldozatot készített az Úr a golgotai kereszten. Ha nem hiszik, legyen figyelmeztetésül számukra az, amit Sofóniás hirdetett: máshogy is tud áldozatot készíteni az Úr, ahogyan Jeruzsálemben tette, de mi inkább az Ő kegyelmében reménykedjünk, a kereszthez hívjunk másokat. Isten Lelke vezessen és segítsen minket ebben!

Imádkozzunk!

Urunk, Istenünk, félelmetesek a Te ítéleteid, látva mindazt, amit Jeruzsálemben tettél, amit a próféta által leírtál, amit olvashattunk, hallhattunk, megdöbbenünk, és csak csendben, alázattal annyit mondunk, hogy nagy és dicső Úr vagy Te, aki igazságos, és aki ellen nem lehet következmények nélkül fellázadni.

Bocsásd meg kérünk, amikor elfeledkezünk erről, amikor nem tekintünk Téged a világmindenség Urának, és könnyedséggel, minden ellenál-

lás nélkül követünk el bűnöket ellened, sértünk meg Téged, aki a törvények adója vagy. De köszönjük, hogy irgalmas Atyánk is vagy, aki nemcsak a haragját mutatja meg az áldozatban, hanem a kegyelmét is. Köszönjük a mi Urunkat, Jézus Krisztust, hogy haragodat Rajta töltötted ki a mi bűneinkért, hogy az Ő áldozata révén lehet kegyelemben járnunk, élnünk. Kérünk, hogy erről sose feledkezzünk el, és mindennap hálával áldozzunk a Golgota keresztjéért. Urunk, látod, hogy naponként gyakran azzal küzdünk, hogy miért is adjunk Neked hálát, mit köszönjük meg, pedig a golgotai kereszt mindig ott ragyog előttünk. Ha másért nem, add, hogy legalább mindig ezért Téged dicsőítsünk, pedig ezen kívül is számos jótetted és áldásod van rajtunk.

Könyörgünk, hogy erre segíts felszólítanunk másokat is, hívogassunk hozzánk, mutassunk az egyetlen reménységre, az egyetlen áldozatra. És kérünk, hogy adj ebben nekünk őszinteséget, adj bölcsességet, szeretetet, kitartást és hűséget. Könyörgünk, hogy amikor elutasítással találkozunk, akkor se adjuk fel. Adj kitartást imádkozni szerettünkért, és segíts reménykednünk, hátha megnyitod az ő szívét is. Kérünk, hogy sose tévesszük ezt szemünk elől, hogy erre hívtál el bennünket, hogy új életben járva Téged dicsőítsünk, Neked áldozzunk, és Hozzád hívogassunk. Kérünk, győzz le bennünk minden ellenállást, akadályt, nehézséget, félelmet, és segíts betöltenünk egyen-egyenként, gyülekezetként és egyházként is ezt a ránk bízott feladatot.

Könyörgünk Hozzád, áldd meg családjainkat, add, hogy minden generáció, idősek, középkorosztály, fiatalok, gyermekek megismerhessenek Téged, és hadd lehessünk hírvivőid szeretteink körében is.

Áldd meg az egyedül élőket, különösen azokat, akik szenvednek akár testileg, akár lelkileg. Te legyél az ő támaszuk és reménységük.

Könyörgünk az előttünk álló időszakokért, a csendeshétért Neszmélyen, köszönjük, hogy elkészítetted ezt a hetet, áldd meg igéddel, Szentlelked munkájával az ott lévőket. Áldd meg az előttünk álló tanévre készülést, pedagógusokat, diákokat egyaránt.

És kérünk, Urunk, hogy minden napon maradj velünk – ahogy megígérted – a világ végezetéig, amíg vissza nem jössz dicsőségben, angyalaiddal az ég felhőin át, vagy amíg magad mellé nem veszel bennünket. Könyörgünk, addig is szabadíts meg bennünket, adj nekünk növekedést a Te ismeretedben és kegyelmedben, hogy Téged tudjunk dicsőíteni egy szájjal és egy szívvel.

Kegyelmedben bízva kérünk, hallgass meg!

Ámen.

372,1. 5-7 ének

1. Könyörögjünk az Istennek Szentlelkének,
Bocsássa ki magas mennyből fénylő világát,
Végye el mi szívünknek minden homályát,
Hogy érthessük Istenünknek Mindenben akaratját.

(...)

5. Vedd el a mi szívünknek hitetlenségét,
Világosítsd meg elménknek nagy setétségét,
Rontsd el a gyűlötségnek kegyetlenségét,
Engedd a te szent hitednek Mindenütt egyességét!

6. Válassz minket magadnak élő templomul,
Végyed mi könyörgésünket szent áldozatul;
Vedd ki már e világot a kárhozatból,
Engedj igaz hitben való Kimúlást e világból.

7. Dicsértessél, felséges Atya Úr Isten,
Légyen áldott a te neved, Fiú Úr Isten,
Ezekkel egyetemben, Szentlélek Isten:
Maradjon a te áldásod A te bűnös népeden.